

agriculture, nature
and food quality

Препоръки относно законодателството в областта на земеделието и храните

Национална среща за представяне на примерен план за
управление на ЗЗ "Ломовеце"
София, 31 март 2009

Добри земеделски и екологични условия (ДЗЕУ)

- утвърдени със заповед ЗАПОВЕД № РД-09-429 от 11.07.2008 г. на Министъра на земеделието и храните;
  - въвеждат се с помощта на специално разработени за условията на нашата страна Национални стандарти и са свързани с опазване на почвата от ерозия и запазване на структурата и органичните вещества в нея;
  - Друга група стандарти са свързани минимално ниво на поддръжка на местообитанията за да се избегне тяхното влошаване ;
  - Националните стандарти са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които ще получават подпомагане по различните схеми на Общата селскостопанска политика /ОСП/, допълнителните национални плащания и следните мерки от Програмата за развитие на селските райони:
    - Плащания за природни ограничения на фермерите в планинските райони;
    - Плащания на фермерите в райони с ограничения, различни от планинските райони;
    - Агроекологични плащания;
-
- Плащания по НАТУРА 2000 за земи;
  - Плащания по НАТУРА 2000 за гори.

Добри земеделски и екологични условия (ДЗЕУ) (2)

- В резултат на извършените теренни проучвания за ефекта от прилагането на ДЗЕУ върху състоянието на местообитанията и свързаното биоразнообразие по проекти на БДЗП/BirdLife Bulgaria, WWF Дунавско-Карпатска програма, България, Фондация за биологично земеделие „Биоселена“ и СДП „Балкани“ са констатирани редица случаи на увреждане и унищожаване на приоритетни за опазване биологични видове и типове местообитания при реализиране на редица селскостопански дейности, в нарушение на изискванията на националното и международно природозащитно законодателство (Закон за биологичното разнообразие, Директива 79/409 на ЕИО за опазване на дивите птици и техните местообитания и Директива 92/43 на ЕИО за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна).
-

Добри земеделски и екологични условия (ДЗЕУ) (3)

- При извършената проверка и анализ на причините за нарушенията е установено, че те са свързани със сериозно несъответствие между изискванията на природозащитното законодателство, определението за пасища в Закона за подпомагане на земеделските производители и текстовете по Национален стандарт 4: Осигуряване на минимално ниво на поддръжка на естествените местообитания от Условия за поддръжане на земята в добро земеделско и екологично състояние.
  - Изброените несъответствия поставят земеделските производители в неблагоприятната ситуация да „избират“ между
    - санкциониране с размера на плащанията при кандидатстване за подпомагане по различните схеми на ОСП, допълнителните национални доплащания и мерките от Програмата за развитие на селските райони, или
    - подвеждане под наказателна отговорност при унищожаване на световно застрашени видове или налагане на административни наказания (за увреждане или унищожаване на видове от Приложение 3 на ЗБР).
-

Добри земеделски и екологични условия (ДЗЕУ) (4)

- ДЗЕУ група 4 - стандарти свързани с минимално ниво на поддръжка на местообитанията, за да се избегне тяхното влошаване да бъде коригиран както следва (*корекцията е с по-тъмен текст*):
- 1. Нов текст - Национален стандарт 4.1: Земеделски стопани, ползващи постоянно затревени площи (пасища и ливади), са длъжни да поддържат минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ха) или да извършват минимум 1 коситба годишно **върху минимум 70% от площта, разпределени за всеки 1 ха;**
- 2. Нов текст - Национален стандарт 4.2: Задължително е постоянните пасища и ливади да се почистват от нежелана храстовидна растителност, **като в зависимост от завареното положение на ливадата или пасището могат да се оставят мозаечно разположени между 20 % и 60% единични или групи храсти и/или синури от общата затревена площ. Да се провежда борба с агресивни и устойчиви растителни видове орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), аморфа (*Amorpha fruticosa*).**

Закон за подпомагане на земеделските производители

- § 1. По смисъла на този закон:
- 22. (Нова - ДВ, бр. 18 от 2006 г.) "Постоянно затревени площи" са естествени ливади, пасища и нископродуктивни затревени площи, които не са включени в схемата за сеитбооборот и са на разположение през цялата календарна година за косене и/или паша на селскостопански животни.
- В закона за високотопанските и горски пасища от 1941 г. и правилника за неговото прилагане са казва, че "всички единични дървета и малки групи и ивици от горски дървета из пасищата се причисляват към пасищното стопанство и се третират като естествени заслони". ... "забранява се без съответното разрешение на лесничей изсичането или опожаряването на вредните за пасищното стопанство храсти (клек, хвойна и др.)".

Закон за храните и национално законодателство за хигиенните изисквания за производството на продукти и храни от животински произход

Националното законодателство за храните и хигиенните изисквания, въвежда строги изисквания, които се очаква да бъдат спазвани еднакво от всички видове стопанства - малки, средни и големи. Сред всички селскостопански производители (както сред малките, така и сред мащабните) се налага мнението, че много от наложените им изисквания са твърде теоретични и не отговарят на реалността на настоящото българско земеделие.

Препоръка:

Въвеждане на коригиращи промени в законодателството за храните и хигиенните изисквания, които да направят възможни 2 неща:

- Преработка на мляко и месо на ниво "ферма"
- Прилагане на "директна продажба"

Регламент 852/853/2004/EC

- Регламент **852/2004/EC** Регламент **853/2004/EC** не се прилагат за:
- първичното производство, предназначено за лично домашно потребление;
- домашното приготвяне, обработване или съхраняване на храни за лично домашно потребление;
- директната доставка, извършена от производителя, на малки количества първични продукти на крайния потребител или на местни обекти за търговия на дребно, които извършват директни доставки на краен потребител;
- директната доставка, извършена от производителя, на малки количества месо от птици и лагоморфни, заклани във фермата, на крайния потребител или на местни обекти за търговия на дребно, които директно доставят такова месо на крайния потребител като прясно месо;
- ловците, които доставят малки количества дивеч или дивечово месо директно на крайния потребител или на местни обекти за търговия на дребно, които извършват директни доставки на крайния потребител.
- В Регламента се казва още, че: «Държавите-членки създават в съответствие с националното си законодателство правилата, регулиращи дейностите и лицата, посочени в параграф 3, букви с), д) и е). Тези национални правила осигуряват постигането на целите на настоящия регламент».

□ **Благодаря за вниманието!**

Юлия Григорова
WWF Дунавско - Карпатска програма
e-mail: ygrigorova@wwfdcp.bg
